

In dit deel vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Letland.

Gewone rechtbanken: inleiding

In Letland wordt de rechterlijke macht uitgeoefend door de **arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken**, de **regionale rechtbanken**, het **Hooggerechtshof** en het **Grondwettelijk Hof** (en, in noodtoestand of tijdens oorlog, door militaire rechtbanken), waarvan de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken, de regionale rechtbanken en het Hooggerechtshof de gewone rechtbanken zijn.

Strafzaken en civiele zaken worden in Letland behandeld door deze rechtbanken die zijn onderverdeeld in **drie niveaus**:

de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken (*rajonu (pilsētu) tiesas*);

de regionale rechtbanken (*apgabaltiesas*);

de afdeling civiele zaken (*Civillietu departaments*) en de afdeling strafzaken (*Kriminālietu departaments*) van het Hooggerechtshof (*Augstākās tiesa*).

Hun territoriale bevoegdheid is geregeld in het [besluit betreffende de rechtbanken, hun territoriale bevoegdheid en hun locatie](#) (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

De arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken en hun territoriale bevoegdheid

Nr.	Rechtbank	Administratieve gebieden
1.	Rechtbank van Daugavpils (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.1 Gemeente Augšdaugava
		1.2 Stad Daugavpils
		1.3 Gemeente Krāslava
		1.4 Gemeente Līvāni
		1.5 Gemeente Preiļi
2.	Arrondissementsrechtbank Kurzeme (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1 Gemeente Dienvidkurzeme
		2.2 Gemeente Kuldīga
		2.3 Stad Liepāja
		2.4 Gemeente Saldus
		2.5 Gemeente Talsi
		2.6 Stad Ventspils
		2.7 Gemeente Ventspils
3.	Rechtbank van Rēzekne (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1 Gemeente Balvi
		3.2 Gemeente Ludza
		3.3 Gemeente Rēzekne
		3.4 Stad Rēzekne
4.	Arrondissementsrechtbank van Riga (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1 Gemeente Ādaži
		4.2 Stad Jūrmala
		4.3 Gemeente Ķekava
		4.4 Gemeente Mārupe
		4.5 Gemeente Olaine
		4.6 Gemeente Ropaži
		4.7 Gemeente Salaspils
		4.8 Gemeente Saulkrasti
		4.9 Gemeente Sigulda
5.	Arrondissementsrechtbank van Vidzeme (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Gemeente Alūksne
		5.2 Gemeente Cēsis
		5.3 Gemeente Gulbene
		5.4 Gemeente Limbaži
		5.5 Gemeente Madona
		5.6 Gemeente Smiltene
		5.7 Gemeente Valka
		5.8 Gemeente Valmiera
		5.9 Gemeente Varakļāni
6.	Arrondissementsrechtbank van Zemgale (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Gemeente Aizkraukle
		6.2 Gemeente Bauska
		6.3 Gemeente Dobeles
		6.4 Gemeente Jelgava
		6.5 Stad Jelgava

6.6	Gemeente Jēkabpils
6.7	Gemeente Ogre
6.8	Gemeente Tukums

De territoriale bevoegdheid van de gemeentelijke rechtbank van Riga is het administratieve grondgebied van de stad Riga.

De territoriale bevoegdheid van de rechtbank voor economische zaken is het gehele grondgebied van de Republiek Letland.

Territoriale bevoegdheid van de regionale rechtbanken		
Nr.	Territoriale bevoegdheid van de regionale rechtbank	Arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken
1.	Regionale rechtbank van Kurzeme (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Arrondissementsrechtbank van Kurzeme
2.	Regionale rechtbank van Latgale (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.1 Rechtbank van Daugavpils 2.2 Rechtbank van Rēzekne
3.	Regionale rechtbank van Riga (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.1 Rechtbank van Riga-stad (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>) 3.2 Arrondissementsrechtbank van Riga 3.3 Rechtbank van economische zaken
4.	Regionale rechtbank van Vidzeme (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Arrondissementsrechtbank van Vidzeme
5.	Regionale rechtbank van Zemgale (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Arrondissementsrechtbank van Zemgale
6.	Regionale administratieve rechtbank (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1 Administratieve arrondissementsrechtbank (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Bestuursrechtelijke procedures worden behandeld door

de administratieve arrondissementsrechtbank (waarvan de gerechtsgebouwen zijn gevestigd in Riga, Jelgava, Liepāja, Rēzekne en Valmiera);

de regionale administratieve rechtbank;

de afdeling bestuursrechtelijke zaken (*Administratīvo lietu departaments*) van het Hooggerechtshof.

De territoriale jurisdictie van de **regionale administratieve rechtbank** en de **administratieve arrondissementsrechtbank** bestrijkt het volledige Letse grondgebied. De administratieve arrondissementsrechtbank beschikt over vijf gerechtsgebouwen (één voor elke regio) in Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera en Liepāja.

Territoriale bevoegdheid van de gerechtsgebouwen van de administratieve arrondissementsrechtbank

Nr.	Gerechtsgebouw	Administratieve gebieden
1.	Gerechtsgebouw in Riga van de administratieve arrondissementsrechtbank	1.1 Gemeente Ādaži 1.2 Stad Jūrmala 1.3 Gemeente Ķekava 1.4 Gemeente Mārupe 1.5 Gemeente Ogre 1.6 Gemeente Olaine 1.7 Stad Riga 1.8 Gemeente Ropaži 1.9 Gemeente Salaspils 1.10 Gemeente Saulkrasti 1.11 Gemeente Sigulda
2.	Gerechtsgebouw in Jelgava van de administratieve arrondissementsrechtbank	2. Gemeente Aizkraukle 2.2 Gemeente Bauska 2.3 Gemeente Dobeļe 2.4 Gemeente Jelgava 2.5 Stad Jelgava 2.6 Gemeente Jēkabpils 2.7 Gemeente Tukums
3.	Gerechtsgebouw in Rēzekne van de administratieve arrondissementsrechtbank	3. Gemeente Augšdaugava 3.2 Gemeente Balvi 3.3 Stad Daugavpils 3.4 Gemeente Krāslava 3.5 Gemeente Līvāni 3.6 Gemeente Ludza 3.7 Gemeente Preiļi 3.8 Gemeente Rēzekne 3.9 Stad Rēzekne

4.	Gerechtsgebouw in Valmiera van de administratieve arrondissementsrechtbank	4. Gemeente Alūksne
		4.2 Gemeente Cēsis
		4.3 Gemeente Gulbene
		4.4 Gemeente Limbaži
		4.5 Gemeente Madona
		4.6 Gemeente Smiltene
		4.7 Gemeente Valka
		4.8 Gemeente Valmiera
		4.9 Gemeente Varakļāni
5.	Gerechtsgebouw in Liepāja van de administratieve arrondissementsrechtbank	5. Gemeente Dienvidkurzeme
		5.2 Gemeente Kuldīga
		5.3 Stad Liepāja
		5.4 Gemeente Saldus
		5.5 Gemeente Talsi
		5.6 Gemeente Ventspils
		5.7 Stad Ventspils

Bevoegdheid van de gerechten

Overeenkomst het [Wetboek van strafvordering](#) (*Kriminālprocesa likums*) behandelen de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken alle strafrechtelijke procedures in eerste aanleg.

De rechtbank van Riga-stad is bevoegd als rechtbank van eerste aanleg voor strafrechtelijke procedures waarin het zaaksdossier staatsgeheimen bevat. In arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken worden strafrechtelijke procedures behandeld door één rechter (enkelvoudige kamer). Indien de strafrechtelijke procedure bijzonder gecompliceerd is, kan de president van de rechtbank van eerste aanleg bepalen dat de zaak moet worden behandeld door een college van drie rechters van de rechtbank (meervoudige kamer).

Beroepen (*apelācija*) tegen vonnissen van een arrondissements-/gemeentelijke rechtbank worden behandeld door een regionale rechtbank.

Tegen vonnissen van de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken en de regionale rechtbanken kan cassatieberoep (*kasācija*) worden ingesteld bij de afdeling strafzaken van het Hoogerechtshof.

Beroepen tegen strafrechtelijke vonnissen, ongeacht of het een beroep of een cassatieberoep betreft, worden behandeld door een college van rechters.

Overeenkomstig het [Wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) (*Civilprocesa likuma*) worden procedures in eerste aanleg behandeld door de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken.

De rechtbank van Riga-stad behandelt zaken met betrekking tot staatsgeheimen en zaken die verband houden met de bescherming van octrooirechten, kwekersrechten, de topografie van halfgeleiderproducten, modellen, handelsmerken, certificeringsmerken en verwijzingen naar beschermd geografische herkomstaanduidingen, alsook zaken betreffende auteursrechten en naburige rechten, de bescherming van de *sui generis* rechten van databanken en procedures betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen tegen onrechtmatige verkrijging, gebruik en openbaarmaking. Indien de zaak in kwestie betrekking heeft op een vordering in een zaak die onder de bevoegdheid van de rechtbank van Riga-stad of van een arrondissements-/gemeentelijke rechtbank valt, of ingeval van een tegenvordering bij een arrondissements-/gemeentelijke rechtbank die onder de jurisdictie van de gemeentelijke rechtbank van Riga valt, is het aan de stadsrechtbank van Riga om de zaak te onderzoeken.

Overeenkomstig het [octrooiwetboek](#) (*Patentu likums*) worden de volgende geschillen in verband met de rechtsbescherming van uitvindingen in eerste aanleg behandeld door de gemeentelijke rechtbank van Riga:

zaken betreffende herstel in octrooirechten;

zaken betreffende nietigverklaring van octrooien;

zaken betreffende rechten van voorgebruik;

zaken betreffende illegaal gebruik van een octrooi (inbreuk op een octrooi);

zaken betreffende nietigverklaring van een vastgestelde inbreuk op een octrooi;

zaken betreffende licentieverlening, de contractuele bepalingen van een licentie of de naleving van die bepalingen;

zaken betreffende het recht op compensatie vanwege het niet publiekelijk kunnen gebruiken van de uitvinding.

Overeenkomstig de [Wet inzake tekeningen en modellen](#) (*Dizainparaugu likums*) worden de volgende geschillen in verband met rechtsbescherming van tekeningen en modellen in eerste aanleg behandeld door de rechtbank van Riga-stad:

geschillen over de erkenning van het recht op een tekening of model;

geschillen over de bevinding dat de registratie van een tekening of model ongeldig is;

geschillen over illegaal gebruik van een tekening of model (inbreuk op een model);

geschillen over licentieverlening, de contractuele bepalingen van een licentie of de naleving van deze bepalingen.

Zaken betreffende geschillen die zijn voorgelegd aan de commissie van beroep voor industriële eigendomsrechten worden behandeld door de rechtbank van Riga-stad.

De rechtbank van Riga-stad vaa rdigt tenuitvoerleggingsbevelen uit voor handelingen van de Raad, de Commissie of de Europese Centrale Bank overeenkomstig artikel 299 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Zaken **betreffende het voorleggen van een advies** aan een buitenlandse rechtbank in zaken **betreffende een kind dat illegaal over de grens naar een ander land is overgebracht** of in een ander land wordt vastgehouden, terwijl het kind zijn verblijfplaats in Letland heeft, worden behandeld door de rechtbank van Riga-stad.

Zaken **betreffende een kind dat illegaal over de grens naar Letland is overgebracht** of in Letland wordt vastgehouden terwijl het kind zijn of haar verblijfplaats in een ander land heeft, worden behandeld door de rechtbank van Riga-stad.

Arrondissements- of gemeentelijke rechtbanken behandelen ook **kadastrale zaken**. In 2019 hebben de arrondissements- of gemeentelijke rechtbanken in het kader van de optimalisering van het gerechtelijk systeem ook 72 rechters van de kadastrafdeling benoemd, die hun specialisatie hebben behouden.

De regionale rechtbank van Riga is als rechtbank van eerste aanleg bevoegd voor civielrechtelijke procedures waarin het zaaksdossier (een) staatsgeheim (en) bevat. In de rechtbank van eerste aanleg worden civiele zaken behandeld door één rechter, terwijl zij in hoger beroep (beroep of cassatieberoep) door een college van rechters worden behandeld.

Partijen in de zaak kunnen **beroep instellen** tegen het vonnis (of aanvullend vonnis) van de rechtbank van eerste aanleg, maar de openbaar aanklager kan alleen een buitengewoon beroep instellen volgens de in dit deel beschreven procedures, behalve indien de wet bepaalt dat er geen beroep tegen het vonnis kan worden ingesteld.

Tegen het vonnis van de rechter in eerste aanleg op basis van de bepalingen van hoofdstuk 30.4 van de Wet op de burgerlijke rechtsvordering en tegen de beslissing (nevenbeslissing) van de rechter in hoger beroep kunnen de partijen cassatieberoep instellen in het kader van de **cassatieprocedure**, maar de openbaar aanklager kan alleen een buitengewoon cassatieberoep instellen.

Zaken betreffende administratieve inbreuken worden behandeld door arrondissements- of gemeentelijke rechtbanken en regionale rechtbanken die bevoegd zijn voor civiel- en strafrechtelijke zaken. Overeenkomstig de **Letse wet inzake bestuursrechtelijke aansprakelijkheid** (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) kan een besluit van een hogere autoriteit worden aangevochten bij een arrondissements- of gemeentelijke rechtbank. Tegen een uitspraak van de rechter van een arrondissements- of gemeentelijke rechtbank kan beroep worden aangetekend bij een regionale rechtbank, indien het Letse wetboek inzake bestuursrechtelijke inbreuken daarin uitdrukkelijk voorziet. Tegen een uitspraak van een rechter in hoger beroep in een bestuursrechtelijke inbreukprocedure kan geen beroep worden ingesteld, en deze wordt van kracht op de dag van uitspraak.

Overeenkomstig het **Wetboek van administratieve procedures** (*Administratīvā procesa likums*) worden bestuursrechtelijke zaken in eerste aanleg behandeld in een gerechtsgebouw van de administratieve arrondissementsrechtbank, tenzij de wet anders bepaalt. Indien een procedure in eerste aanleg wordt behandeld door de administratieve arrondissementsrechtbank en de rechtbank informatie moet verifiëren die staatsgeheimen omvat, vindt de behandeling plaats in het gerechtsgebouw van de administratieve arrondissementrechtbank in Riga. Indien de wet bepaalt dat een bestuursrechtelijke procedure in eerste aanleg moet worden behandeld door de administratieve regionale rechtbank of de afdeling bestuursrechtelijke zaken van het Hooggerechtshof in plaats van door de administratieve arrondissementsrechtbank, moet de rechtbank een verzoek daartoe indienen bij het bevoegde gerecht. Een partij in een bestuursrechtelijke procedure kan beroep instellen tegen een vonnis of een aanvullend vonnis van de rechtbank van eerste aanleg, tenzij wettelijk is bepaald dat er geen beroep tegen het vonnis kan worden ingesteld of dat er alleen cassatieberoep kan worden ingesteld. Tegen een vonnis van een administratieve arrondissementsrechtbank dat nog niet in kracht van gewijsde is gegaan, kan beroep worden ingesteld bij de administratieve regionale rechtbank. Een partij in een bestuursrechtelijke procedure kan cassatieberoep instellen tegen een vonnis of een aanvullend vonnis van het hof van beroep indien het hof inhoudelijke of procedurele regels heeft overtreden of tijdens de procedure zijn bevoegdheid heeft overschreden. In de rechtbank van eerste aanleg worden bestuursrechtelijke procedures behandeld door één rechter (enkelvoudige kamer) of door een college van rechters (meervoudige kamer), terwijl ze in een hof van beroep – beroep of cassatieberoep – altijd door een college van rechters worden behandeld.

Het **Hooggerechtshof** omvat de afdeling civiele zaken, de afdeling strafzaken en de afdeling bestuursrechtelijke zaken. De afdeling civiele zaken, de afdeling strafzaken en de afdeling bestuursrechtelijke zaken van het Hooggerechtshof zijn de rechtbanken die bevoegd zijn voor cassatieberoepen tegen alle vonnissen van arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken en regionale rechtbanken en zijn de rechtbanken van eerste aanleg voor zaken die betrekking hebben op besluiten van de raad van de staatsauditedienst (*Valsts kontroles padome*) die zijn vastgesteld in overeenstemming met de procedure van artikel 55 van de Wet inzake de staatsauditedienst (*Valsts kontroles likums*). In de afdelingen van het Hooggerechtshof worden zaken behandeld door colleges bestaande uit drie rechters of, in bepaalde wettelijk voorgeschreven gevallen, door een groter aantal rechters.

Juridische gegevensbanken

Naam en URL van de gegevensbank

[Portaal van Letse rechtbanken](#)

[Website voor elektronische dienstverlening van de Letse rechtbanken](#)

[Website van het Hooggerechtshof](#)

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Beknopte beschrijving van de inhoud van de gegevensbank

Het portaal van de Letse rechtbanken biedt algemene, actuele informatie over de rechtbanken in Letland.

Via het portaal voor elektronische dienstverlening van de Letse rechtbanken kunt u toegang krijgen tot een gegevensbank van geanonimiseerde rechterlijke beslissingen, gerechtelijke procedures in elektronische vorm volgen, elektronische vorderingen indienen bij rechtbanken, de kosten van gerechtelijke procedures en diensten berekenen met een kostencalculator, elektronische formulieren ontvangen en invullen en toegang krijgen tot andere elektronische diensten.

De startpagina van het Hooggerechtshof bevat een archief van jurisprudentie waar u zowel arresten van het Hooggerechtshof als samenvattingen van jurisprudentie kunt vinden. De informatie is te vinden in het onderdeel Judikatūra (jurisprudentie).

Meer informatie

Zowel de informatie die wordt gepubliceerd op het portaal van de nationale rechtbanken, als de arresten van het Hooggerechtshof en de samenvattingen van jurisprudentie die worden gepubliceerd op het portaal van het Hooggerechtshof, zijn momenteel alleen beschikbaar in het Lets.

Laatste update: 27/11/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.